

ONDERZOEK DOOR
HEMBYSE ARCHEOLOGIE :
Hooglede, Bruggesteenvweg

Voorliggend document is een:

Historisch/archeologisch onderzoek	☐
Verslag van resultaten	☐
Aanvraag toelating vooronderzoek	☐
Aanvraag onderzoek i.k.v. wetenschappelijke vraagstelling	☐
Programma van Maatregelen (archeologienota of nota)	☒
Archeologierapport	☐
Eindrapport	☐
Privacyfiche (enkel AOE)	☐
Ander:	☐

MAATREGELEN :

geen maatregelen

INHOUDSOPGAVE

1	Administratieve gegevens.....	3
1.1	Situering van het onderzoeksgebied.....	3
1.2	Projectcodes of ID nummers.....	5
1.3	Betrokken actoren.....	6
1.4	Bewaring van de data	7
2	Dataset en waardering	8
2.1	Bestaande data.....	8
2.2	Ontbrekende data	9
2.3	Waardering	10
3	Literatuuroverzicht	12
3.1	Naslagwerken	12
3.2	Online bronnen.....	15

1 Administratieve gegevens

1.1 Situering van het onderzoeksgebied

Gewest	Vlaams Gewest		
Gemeente	Hoogdele		
Deelgemeente	Gits		
Straat en straatnummer	Bruggesteenweg, tussen nrs. 261-273		
Lambert 72-coördinaten	NW	X: 62181,471 x Y: 186959,613 m	
	ZO	X: 62355,519 x Y: 186873,991 m	
Oppervlakte	14568,524 m ²	1,45 ha	
Oppervlakte bodemingreep	100%		

HEMBYSE

- 2022 | 351
- Aanmaakdatum van plan nr. 001 30/09/2022
- Onderwerp: topografische situering

Bruggesteenweg

460 meter

Afdrukschaal (A5) 1:15.000

X-Y, meters (metric). Coordinate system: Belge, Lambert 1972.

Kadastrale situering	Afdeling	2/ Gits
	Sectie	B
	Percelen	518k

X-Y: meters (metric). Coordinate system: Belge, Lambert 1972.	
Datum van toekenning van de onderzoeksopdracht aan Hembyse bv	15 september 2022
Situering van de opdracht binnen het archeologietraject	Archeologienota
Wettelijk kader	Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013. Onroerendergoedbesluit van 16 mei 2014.
Opgemaakt volgens :	De Code van Goede Praktijk (hierna: CGP) voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en voor het gebruik van metaaldetectoren, werd op 11 december 2015 door de bevoegde minister vastgesteld. Sinds 1 april 2016 vervangt de Code van Goede Praktijk definitief de archeologische Minimumnormen. Sinds 1 april 2019 geldt versie 4.0 van de Code.
Duur van de opdracht	5 werkdagen
Kostprijs van de opdracht (enkel zichtbaar in privacyfiche)	

1.2 Projectcodes of ID nummers

	Projectcode	ID nummer
Bureaustudie (ifv verkaveling)		
Bureaustudie (ifv sloop)		
Bureaustudie (ifv stedenbouw)	2022 351	
Landschappelijk bodemonderzoek		
Verkennde boringen		
Waarderende boringen		
Prospectie met ingreep in de bodem		
Opgraving		
Interne projectsigle Hembyse BV	HOO-BRU	

1.3 Betrokken actoren

Erkend archeoloog (rechtspersoon)	Hembyse BV (OE/ER/Archeoloog/2017/00193)								
Erkend archeoloog (natuurlijk persoon)	Bart De Smaele (OE/ERK/Archeoloog/2015/00070)								
Veldwerkleider	Bart De Smaele								
Assistent-archeoloog/archeologen									
Aardkundige, assistent-aardkundige	Hadewijch Pieters (OE/ERK/Archeoloog/2017/00168)								
Conservator									
Natuurwetenschapper									
Geofysicus									
Materiaaldeskundige									
Fysisch-antropoloog									
Andere (regio)specialisten	Willem Hantson (BIERADAR)								
Initiatiefnemer en zakelijkrechthouder (enkel zichtbaar in de privacyfiche)									
	<table> <tr> <td>Privaatrechtelijk</td><td>☒</td></tr> <tr> <td>Publiekrechtelijk</td><td>☐</td></tr> </table>	Privaatrechtelijk	☒	Publiekrechtelijk	☐				
Privaatrechtelijk	☒								
Publiekrechtelijk	☐								
Omgevingsvergunning(en):	<table> <tr> <td>Verkaveling van gronden (verkaveling)</td><td>☐</td></tr> <tr> <td>Verkaveling van gronden (sloop)</td><td>☐</td></tr> <tr> <td>Stedenbouwkundige handelingen (slopen)</td><td>☐</td></tr> <tr> <td>Stedenbouwkundige handelingen (bouwen)</td><td>☒</td></tr> </table>	Verkaveling van gronden (verkaveling)	☐	Verkaveling van gronden (sloop)	☐	Stedenbouwkundige handelingen (slopen)	☐	Stedenbouwkundige handelingen (bouwen)	☒
Verkaveling van gronden (verkaveling)	☐								
Verkaveling van gronden (sloop)	☐								
Stedenbouwkundige handelingen (slopen)	☐								
Stedenbouwkundige handelingen (bouwen)	☒								
Bevoegde overheid	<table> <tr> <td>Vlaamse Overheid, Agentschap Onroerend Erfgoed: Werkgebied WA2</td><td>☒</td></tr> <tr> <td>Onroerenderfgoedgemeente:</td><td>☐</td></tr> </table>	Vlaamse Overheid, Agentschap Onroerend Erfgoed: Werkgebied WA2	☒	Onroerenderfgoedgemeente:	☐				
Vlaamse Overheid, Agentschap Onroerend Erfgoed: Werkgebied WA2	☒								
Onroerenderfgoedgemeente:	☐								

1.4 Bewaring van de data

Plaats en jaar van uitgave	Gentbrugge, 2023
Wettelijk depot	ISSN 2566-2732
Onderzoeksrapport Hembyse Archeologie, volgnummer:	249
Bibliografische referentie	De Smaele B. & Pieters H., 2023. <i>Archeologienota naar aanleiding van de bouw van KMO-units aan de Bruggesteenweg te Gits (Hooglede)</i> , Onderzoeksrapport Hembyse Archeologie 249, Gentbrugge.
Bewaring van archief en ruwe data	Hembyse BV Vogelhoekstraat 25A 9050 Gentbrugge
Bewaring archeologisch ensemble	Hembyse BV Vogelhoekstraat 25A 9050 Gentbrugge
Gebruiker van het archeologisch ensemble	Hembyse BV Vogelhoekstraat 25A 9050 Gentbrugge
Bevoegde IOED/OEGemeente	RADAR
Bevoegd Onroerend Erfgoeddepot (definitieve bewaarplaats van het archeologisch ensemble)	nvt

2 Dataset en waardering

2.1 Bestaande data

Het archeologietraject bestaat uit een aantal onderzoeksmethodes, waarvan is afgewogen of deze “mogelijk” (uitvoerbaar), “nuttig” (archeologisch relevant), “schadelijk” (schadelijk voor het archeologisch bodemarchief) en noodzakelijk (noodzakelijk voor de waardering van het archeologisch kennispotentieel) zijn.

Op basis van het uitgevoerde traject kunnen de reeds toegepaste methodes worden getoetst.

Bureauonderzoek	Mogelijk	Nuttig	Schadelijk	Noodzakelijk	Uitgevoerd
	☒	☒	☐	☒	☒

toelichting

Het bureauonderzoek heeft aangetoond dat het onderzoeksgebied recent sterk verstoord en genivelleerd is. De slechte bewaring van de bodem blijkt uit luchtfoto's, kaartmateriaal en controleboringen (cf. infra).

Controleboringen	Mogelijk	Nuttig	Schadelijk	Noodzakelijk	Uitgevoerd
	☒	☒	☐	☐	☒

toelichting

Binnen het onderzoeksgebied werden vier controleboringen uitgevoerd, waaruit bleek dat een strook in het westen volledig verstoord is en de rest van het terrein genivelleerd is tot diep in de C-horizont.

De verwachting naar het aantreffen van goed bewaarde en volledige archeologische structuren is zeer laag, tot onbestaand !

Dit leidt tot de vraag: zijn deze methodes voldoende zodat een inschatting van het archeologisch kennispotentieel en een waardering van de eventueel reeds gekende archeologische sporen mogelijk zijn ?

Antwoord: JA ☒ NEE ☐

Indien de dataset volledig is, kan deze aan de geplande werken worden getoetst en kan een beslissing genomen worden over de impact van de geplande werken.

Indien de dataset onvolledig is, worden in de volgende hoofdstukken verdere maatregelen getoetst.

2.2 Ontbrekende data

Indien de dataset onvolledig is, dient een afweging te worden gemaakt van mogelijke onderzoeksmethoden om de dataset te vervolledigen. Dit is dezelfde afweging als van de reeds toegepaste onderzoeksmethoden:

Geofysisch onderzoek

Mogelijk	Nuttig	Schadelijk	Noodzakelijk	Uitgevoerd
☐	☐	☐	☐	☐

toelichting

Er zijn geen specifieke onderzoeksvragen die deze surveymethode noodzakelijk of nuttig maken.

Landschappelijke boringen

Mogelijk	Nuttig	Schadelijk	Noodzakelijk	Uitgevoerd
☐	☐	☐	☐	☐

toelichting

Uit de aardkundige data blijkt dat er geen kans is op het aantreffen van paleo-horizonten, noch uit het Pleistoceen, noch uit het Holoceen.

Prospectie met ingreep in de bodem ifv sporensites (proefsleuven, proefputten)

Mogelijk	Nuttig	Schadelijk	Noodzakelijk	Uitgevoerd
☒	☐	☐	☐	☐

toelichting

Een proefsleuvenonderzoek heeft geen meerwaarde als surveytechniek. Op basis van de bureaustudie en de controleboringen is er geen verwachting naar bewaarde archeologische sporen, structuren of sites.

Vlakdekkende opgraving

Mogelijk	Nuttig	Schadelijk	Noodzakelijk	Uitgevoerd
☐	☐	☐	☐	☐

toelichting

Niet noodzakelijk.

Indien één of meerdere onderzoeksmethodes **noodzakelijk** zijn voor het vervolledigen van de archeologische dataset, worden deze in het programma van maatregelen besproken.

Te nemen

maatregelen:

JA

NEE

*Korte omschrijving:***VRIJGAVE VAN HET TERREIN**

2.3 Waardering

10

Indien een inschatting van het archeologisch kennispotentieel en een waardering van de archeologische sporen mogelijk is, kan ook een waardering van de site worden gedaan.

Indien een inschatting van het archeologisch kennispotentieel niet mogelijk is (onvoldoende data), dient de waardering te worden uitgesteld tot de dataset vervolledigd is.

Indien de site geen archeologisch kennispotentieel of potentieel op aanzienlijke archeologische kenniswinst bevat (door een totaal gebrek aan archeologische sporen en structuren), dan is de waarde van de site vanuit archeologisch standpunt uiteraard nul. Indien de site een aantal sporen en structuren bevat, dient het potentieel aan archeologische kenniswinst/kennisvermeerdering afgewogen te worden aan zowel de geplande werken als de maatschappelijke en economische investering die noodzakelijk is voor het bewaren van het archeologisch kennispotentieel.

Conform de CGP worden ook onderzoeksvragen geformuleerd, die in de waardering van het onderzoeksgebied en de daarbinnen al dan niet aangetroffen archeologische sites, worden beantwoord.

Deze onderzoeksvragen zijn:

1. Kan er op basis van de bestaande dataset bepaald worden of er archeologische sporen, structuren of afgelijnde sites (“vindplaatsen”) aanwezig zijn ?

Binnen de contouren van het onderzoeksgebied zijn archeologische sporen en structuren met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid afwezig, gezien de verstoringen binnen en het nivelleren van het terrein. De teelaarde is reeds over de volledige oppervlakte van het onderzoeksgebied machinaal verwijderd.

Daardoor wordt de kans op het aantreffen van goed bewaarde archeologische sporen en structuren zo danig klein, dat het uitvoeren van verder (voor)onderzoek niet kan worden verantwoord.

1. Zo ja: Is deze archeologische vindplaats voldoende waardevol dat het behoud in situ of ex situ de noodzakelijke investeringen verantwoordt ? Zo ja: motiveer.

In de afweging kosten versus baten heeft het weinig zin om verder archeologisch onderzoek (i.e. prospectie) uit te voeren.

3 Literatuuroverzicht

3.1 Naslagwerken

Acke B., Bartholomieux B. & Vanhoutte C., 2017. *Archeologienota Hoogleder Bruggesteeweg (prov. West-Vlaanderen), Verslag van Resultaten Proefsleuvenonderzoek*, Monument Vandekerckhove NV, Ingelmunster.

Acke B., Bartholomieux B. & Wyns G., 2016. *Archeologienota Hoogleder Bruggesteeweg (prov. West-Vlaanderen), Verslag van Resultaten Bureauonderzoek*, Monument Vandekerckhove NV, Ingelmunster.

Acke B., Bracke M. & Wyns G., 2020. *Archeologienota Hoogleder Bruggesteeweg 289*, Acke & Bracke bvba, Moerbeke-Waas.

Agentschap Onroerend Erfgoed 2022: *Bollestraat* [online] <https://id.erfgoed.net/waarnemingen/218321> (Geraadpleegd op 07-10-2022).

Agentschap Onroerend Erfgoed 2022: *Bollestraat 22* [online] <https://id.erfgoed.net/waarnemingen/72804> (Geraadpleegd op 07-10-2022).

Agentschap Onroerend Erfgoed 2022: *Bruggesteeweg* [online] <https://id.erfgoed.net/themas/6248> (Geraadpleegd op 07-10-2022).

Agentschap Onroerend Erfgoed 2022: *Bruggesteeweg* [online] <https://id.erfgoed.net/waarnemingen/218072> (Geraadpleegd op 07-10-2022).

Agentschap Onroerend Erfgoed 2022: *Dominiek Savio Instituut* [online] <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/50999> (Geraadpleegd op 07-10-2022).

Agentschap Onroerend Erfgoed 2022: *Gits* [online] <https://id.erfgoed.net/themas/14448> (Geraadpleegd op 07-10-2022).

Agentschap Onroerend Erfgoed 2022: *Koolskampstraat* / [online] <https://id.erfgoed.net/waarnemingen/72803> (Geraadpleegd op 07-10-2022).

Agentschap Onroerend Erfgoed 2022: *Olifabriek* [online] <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/50973> (Geraadpleegd op 07-10-2022).

Agentschap Onroerend Erfgoed 2022: *Slag bij Hooglede 1794* [online] <https://id.erfgoed.net/waarnemingen/158403> (Geraadpleegd op 07-10-2022).

Antrop M., 2002. *Traditionele landschappen van het Vlaamse Gewest, Versie 6.1*, opgemaakt door de Vakgroep Geografie van de UGent.

Apers T. & Wyns G., 2017. *Nota Gits Bollestraat (prov. West-Vlaanderen), Verslag van Resultaten Proefsleuvenonderzoek*, Monument Vandekerckhove NV, Ingelmunster.

Bogemans F. & Baeteman C., 2006. *Toelichting bij de Quartairgeologische Kaart, Kaartblad 19-20 Veurne – Roeselare*, Brussel.

Borremans M., 2015. *Geologie van Vlaanderen*, Academia Press, Gent.

Code Van Goede Praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren, versie 4.0.

Deneckere B., 1998. *Luchtoorlog boven West-Vlaanderen 1914-1918*, Uitgeverij Groeninghe NV, Kortrijk.

Dondeyne S., Vanierschot L., Langohr R., Van Ranst E. & Deckers J., 2015. *De grote bodemgroepen van Vlaanderen: Kenmerken van de "Reference Soil Groups" volgens het internationale classificatiesysteem World Reference Base*, KU Leuven & Universiteit Gent in opdracht van Vlaamse Overheid, Departement Leefmilieu, Natuur en Energie, Afdeling Land en Bodembescherming, Ondergrond, Natuurlijke Rijkdommen.

Gysseling M., 1960. *Toponymisch woordenboek van België, Nederland, Luxemburg, Noord-Frankrijk en West-Duitsland (vóór 1226)*.

Hellinx A-J., 2022. *Archeologienota Hooglede, Bruggesteeweg 254-256. Deel 1: Verslag van Resultaten*, BAAC Vlaanderen Rapport 2317, Gent.

Schynkel E. & Desmet C., 2023. *Nota Hooglede, Bruggesteeweg 233A-237. Deel 1: Verslag van Resultaten*, BAAC Vlaanderen Rapport 2506, Evergem.

Swaelens C., 2021. *Archeologienota Hooglede, Bruggesteeweg 233A-237, Deel 1: Verslag van Resultaten*, BAAC Vlaanderen Rapport 1998, BAAC Vlaanderen bvba, Gent.

Van Ranst E. & Sys C., 2000. *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen (Schaal 1:20 000)*, Universiteit Gent, Gent.

Van Zijverden W. & De Moor J., 2014. *Het groot profielenboek; Fysische geografie voor archeologen*, Leiden.

Veraart D. & Maréchal S., 2016. *Archeologienota Hooglede Gits Bollestraat (prov. West-Vlaanderen), Verslag van Resultaten Bureauonderzoek*, Monument Vandekerckhove NV, Ingelmunster.

Willaert A., 2020. *Bruggesteeweg 243 (Hooglede, West-Vlaanderen), Archeologienota Bureauonderzoek (Fase 0), Deel 1: Resultaten van het bureauonderzoek*, Ruben Willaert bvba, Sint-Michiels-Brugge.

3.2 Online bronnen

- <http://www.geopunt.be/>
- <https://www.dov.vlaanderen.be/>
- <https://inventaris.onroenderfgoed.be/erfgoedobjecten/>
- <https://inventaris.onroenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/>
- <https://cai.onroenderfgoed.be/>
- <http://uurl.kbr.be>
- <https://www.cartesius.be/>
- http://ccff02.minfin.fgov.be/cadgisweb/?local=nl_BE
- <https://geoplannen.omgeving.vlaanderen.be/roviewer/?t=7&m=1&category=2>
- www.geologievannederland.nl
- https://nl.wikipedia.org/wiki/Spoorlijn_66

<i>Hembyse Archeologie is een handelsnaam van de in 2017 opgerichte vennootschap Hembyse BV.</i>	
<i>Maatschappelijke zetel:</i>	<i>Vogelhoekstraat 25A, 9050 Gentbrugge</i>
<i>BTW:</i>	<i>BE 0677.720.687</i>
<i>IBAN:</i>	<i>BE25890214307282</i>
<i>BIC:</i>	<i>VDSP BE 91</i>
<i>Telefoon:</i>	<i>0032 472 89 97 66</i>
<i>E-mail:</i>	<i>info@hembyse.net</i>
<i>Website:</i>	<i>www.hembyse.net</i>
<i>Sociale media:</i>	<i>https://www.facebook.com/HembyseArcheologie/</i>